

Библия сўзлаганда (биринчи мақола)

10:08 / 29.10.2019 4119

Биринчи башорат

Аллоҳ таоло Қуръони каримда шундай марҳамат қилади:

«Биз китоб берган кишилар (яхудий ва масиҳийлар) **уни** (Муҳаммад алайҳиссаломни) **худди болаларини танигандек танийдилар.** **Ва албатта, улардан бир гурухлари билиб туриб ҳақни беркитадилар»** (Бақара сураси, 146-оят).

Инсон ўз боласини ҳаммадан яхши танийди. Чунки фарзанд унинг жигарбанди, унда ўзининг қони, табиати, ҳис-туйғулари ва бутун вужуди акс этган. Инсон ўз фарзандини хатто ҳидидан ҳам танийди. Аллоҳ таоло Қуръони каримда ана шу ҳақиқатга қиёсан зарбулмасал қилиб айтадики, **«Биз китоб берган кишилар уни** (Муҳаммад алайҳиссаломни) **худди болаларини танигандек танийдилар».**

Чунки аҳли китобларга нозил бўлган Таврот ва Инжилда охир замон Пайғамбари ҳақида ойдин хабарлар келган. Бироқ, афсуски, улар ўз муқаддас китобларини ўзгартирудилар, ҳақиқатни яширдилар.

Инсон кўрмаган одамини таниши мумкинми? Ёки бегона одамни ўз фарзандини танигандек таниши мумкинми? Албатта, мумкин. Фақат бунинг учун у ҳақда жуда кўп маълумотга эга бўлиши керак. Аҳли

китоблар Ислом пайғамбарини ҳам ўз фарзандларини таниганлариdek таниб олишлари учун уларга шу қадар кўп башоратлар берилганки, танимасликнинг иложи йўқ эди. У зот қаерда туғиладилар исмлари нима бўлади, ваҳий қачон келади, қавм у зотга қандай муносабатта бўлади, қаерга ҳижрат қиласидилар, дастлаб қай томонга қараб намоз ўқийдилар, кейин қибла қаер бўлади, кимлар билан жанг қиласидилар, бу кураш нима билан якун топади, қандай шаръий ҳукмларни жорий этадилар – буларнинг барчаси ҳақида очик-ойдин башоратлар, хабарлар берилган эди. Бироқ улар Ислом пайғамбарини танимадилар, тўғрироғи – танишни исташмади. Ёки таниб туриб, тонишди, ҳақиқатдан юз ўгиришди. Бу ҳам етмагандек, бошқалар таниб қолмасин деб ҳақиқатни яширишди. У зот алайҳиссалом ҳақларидаги башоратларни яшириб, уни бошқача талқин қилишди. Муқаддас китобларнинг матнини ўзгартириб, хоҳлаган кўйларига солишиди. Аммо қанчалик ўзгартириб, яширишга ҳаракат қилишмасин, барибир Ислом элчиси – охир замон пайғамбари ҳақидаги башоратлар Таврот ва Инжилда сақланиб қолди.

Келинг, ана шу башоратлардан бири ҳақида тўхталиб ўтамиз.

Мұхаммад

Ислом пайғамбари соллаллоҳу алайҳи васаллам Мұхаммад, Аҳмад, Мустафо ва шу каби муборак исм ва сифатлар билан танилганлар.

Жубайр ибн Мутъим розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Менинг исмларим бор. Мен Мұхаммадман. Мен Аҳмадман. Мен Моҳийман, Аллоҳ мен ила қуфрни маҳв этур. Мен Ҳоширман, Аллоҳ менинг оёқларим олдига одамларни ҳашр этур. Мен Оқибман», дедилар» (Бухорий ривоят қилган).

Муқаддас китобларда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг асл исмлари –Мұхаммад исми келганми? Табиийки, яҳудий ва масиҳийлар бу саволга бир овоздан «Йўқ» деб жавоб беришади. Аммо биз «Ха, келган» десак, ишонасизми?

Келинг, бир изланиб, баҳс юритиб кўрамиз.

Тавротда қуидаги сатрларни ўқиймиз (тушунарлироқ бўлиши учун рус тилидаги таржима ҳам келтирилди):

«Унинг овози жуда ширин, Ўзи эса ҳар жиҳатдан мафтункор. Эй Қуддус қизлари, мана шундай йигит Менинг севгилим, дўстимдир». (Кўшиқ, боб 5/16).

Уста его - сладость, и весь он - любезность. Вот кто возлюбленный мой, и вот кто друг мой, дщери Иерусалимские! (Песня Песней, глава 5/16).

Яҳудий ва масиҳий олимлар бу сўзлар буюк бир зот ҳақидаги башорат эканлигини таъкидлайдилар. Фақат яҳудийлар бу башорат Сулаймон алайҳиссаломга тегишли дейишса, масиҳийлар уни Ийсо алайҳиссалом ҳақидаги башорат дейишиган. Энди бу сўзларнинг иврит (яҳудий) тилидаги матнини келтирамиз:

:פֶלְשׁוֹרִי תָוּבֵן יְעַר הַזֶּה מִידְמָה וְלֹכֵד מִקְתָּמָה וְכֹה

וְכֹה H2441 מִקְתָּמָה H4477 וְלֹכֵד H3605 מִידְמָה H4261

הַזֶּה H2088 תִּתְּנַבֵּה H1730 הַזֶּה H2088 יְעַר H7453 תָוּבֵן H1323

לְשׁוֹרִי:H3389

Баҳс юритадиган сўзимиз – ажратиб кўрсатилган (**H4261 מִידְמָה**) сўзидир. Гап шундаки, бу сўз иврит тилида «**муҳаммадим**» деб талаффуз қилинади. Мусулмонлар гап ким ва нима ҳақида кетаётганлигини тушуниб бўлишди. Нафақат мусулмонлар, балки қайси динда бўлишидан қатъий назар Исломдан озгина бўлса-да хабари бўлган, Ислом пайғамбарининг исми **Муҳаммад** эканини билган ҳар қандай киши бу иқтибоснинг ишорасини тушунди деб ўйлаймиз.

Маълумки, яҳудий тили ҳам араб тили каби (сомий) семит тиллар гуруҳига киради. Шунинг учун бу тиллардаги жуда кўп сўзларни арабча сўзларга жуда ўхшашлигини кўриш мумкин.

Яҳудий ёзуви ҳам араб тили каби ўнгдан чапга қараб ўқиласди, бу тилда ҳам «а», «и», «у» каби унли товушлар ёзилмай, ҳаракатлар ёрдамида ўқиласди. Шунинг учун ҳам бир сўз ҳаракатларнинг ўзгариши туфайли турлича ўқилиши ва ҳар хил маъно касб этиши мумкин.

Келинг, янада тушунарли бўлиши учун бу сўзларнинг яҳудий тилидаги талаффузини транскрипция қилиб, маъноларини ҳам ўрганиб чиқамиз.

Талаффуз:

Хиккў мамтакким вэхуллоў муҳаммадим, зэ дўдий вэ зэ риъий бэнот ерушалам!

Маъноси:

(Н2441пс) – **хиккў** – тили, оғзи, ҳалқуми. Агар ҳаракат ўзгарса, «кутиб туриңг» деган маъно бўлиб қолади.

(Н4477пс) – **мамтакким** – шакар, қандлар, ширинликлар.

(Н3605пс) – **вэ хуллоў** – ва айни, ва барчаси, ва ҳаммаси.

(Н4261пптп) – **муҳаммадим** – муҳаммад. Агар ҳаракат ўзгарса, «марҳамат, мафтункор, илтифот, хуш муомала» деган маъно бўлиб қолади.

(Н2088тп) – **зэ** – бу, мана, ўша.

(Н1730тп) – **дўдий** – маҳбубим, суюклигим, севганим.

(Н2088тп) – **вэ зэ** – ва мана, ва бу, ва ўша.

(Н7453рп) – **риъий** – дўстим, улфатим.

(Н1323рп) – **бенот** – қизлар .

(Н3389рп) – **ерушалам** – Иерусалим (Куддус), тинчлик ери. Агар ҳаракат ўзгарса, «тинчлик таълими» деган маъно бўлиб қолади.

Агар юқоридаги гапнинг ҳаракатларини ўзgartириб ўқилса, умуман бошқа маъно чиқади. Масалан:

פָלָשׁוֹרִי תּוֹנֵב יְעַר הַזֶּה סִידָמָה וְלֹכֶד סִקְתָּמָה וְכֵן

**Кутинг, қандлар ва илтифотни, ақли ва дўстимнинг тоғаси,
Иерусалим қизлари!**

Ҳарфларнинг ҳаракати яна ўзgartирилса, умуман бошқа маъно хосил бўлади.

Бироқ яхудий ва масиҳий олимлари фақат (**Н4261пптп**) **Муҳаммадим** сўзининг ҳаракатинигина ўзgartириб ўқишиган, холос. Чунки бошқа сўзларнинг ҳаракати ҳам ўзгарса, маъно умуман ўзгариб, иқтибоснинг ўзидан олдинги жумлаларга боғлиқлиги қолмайди.

Шу ўринда нима учун «Мұхаммад» әмас, «Мұхаммадим» дейилган, деган савол туғилиши мүмкін. Гап шундаки, яҳудий тилида ҳам ўзбек тилидаги каби ҳурмат юзасидан күплик шаклини қўллаш қоидаси бор. Бизнинг тилимиздаги «кечилар, кўрдилар» каби «-лар» қўшимчасини қўшиб, ҳурмат изҳор қилиш яхудий тилида ҳам бор. Фақат бу қўшимча феълга әмас, отга, яъни бизнинг мисолимизда исмларга қўшилади. Бу қўшимча – ҳазрати Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг исмларига қўшилган «-им» қўшимчасидир.

Демак, яҳудий тилида бир кишига ҳурмат бажо келтириб, сизланадиган бўлса «-им» қўшимчаси қўшилар экан. Бу қўшимча биздаги «-лар» қўшимчасининг вазифасини айнан бажараб экан. Бу нарсани Тавротнинг русча таржимасида кўришимиз мүмкін. Масалан, Тавротдаги «Ибтидо» китобида қуидагиларни ўқиймиз:

6 Хом насли: Куш , **Мизра** , Пут, Кањон

13 **Мизра** насли: **Луд, Оном, Лахов, Нафтух,**

14 **Патрӯс, Каслув...** (10/6 боб. 13-14)

Айни шу оятларини рус тилидаги таржимаси:

6 Сыны Хама: Хуш, **Мицраим**, Фут и Ханаан.

13 От **Мицраима** произошли **Лудим, Анамим, Легавим, Нафтухим,**

14 **Патрусим, Каслухим ...**

Эътибор берган бўлсангиз, бу ерда ўзбек ва рус тилидаги таржималарда фарқ бордек. Аслида эса фарқ йўқ. Бироқ, ўзбек тили ва яна баъзи тиллар таржимасида «-им» қўшимчаси ёрдамида керакли маънони бера олмайди. Шунинг учун исмнинг ўзи қолдирилган. Бу маънони берса бўладиган бошқа тиллардаги таржималарда эса ҳурматни изҳор қилувчи «-им» қўшимчаси сақлаб қолинган.

Демак, Аллоҳ азза ва жалла аҳли китобларга охир замон Пайғамбарини таниб олишлари учун башоратлар бериб, у зотнинг исми **Мұхаммад** бўлиши ҳақида очиқ-ойдин хабар қилган. Баҳсимиз якунида аҳли китобларни инсоф ва адолатга чақириб, юқорида зикр этилган Таврот оятини асл маъносида ўқиймиз:

פֶלְשׁוּרִי תָוּבֵב יְעַר הַזֶּה יְדִידָתְךָ פִּיכְתָמָת וְכָ

Хиккү мамтакким, вэхуллоў **Мұхаммадим** зэ дўдий вэ зэ риъий, бэнот ерушалам!

Унинг тили шакар, ўзи эса айни **Мұхаммаддир**. Мана менинг суюклигим кимдир ва мана менинг дўстим ким, эй Қуддус қизлари! (Қўшиқ, боб 5/16).

(Давоми бор)

Ҳайруллоҳ Ҳабибуллоҳ.